

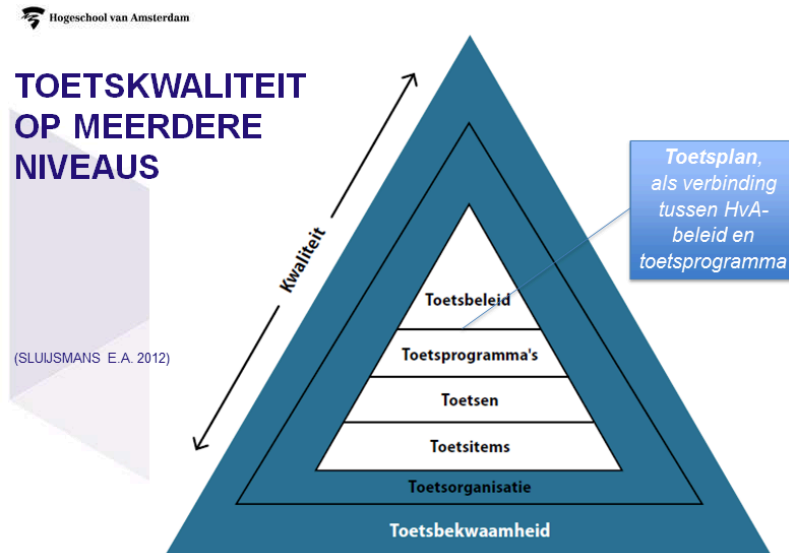
TOETSPLAN 2016 / 2017

Robert van Boeschoten, 9 november 2016

Inrichting onderwijs en toetsen en beoordelen	3
Samenhang HvA toetsbeleid met het opleidingsbeleid c.q. onderwijsmodel en eindniveau opleiding.....	3
Doelstellingen (afgeleid van HvA doelstellingen, zie 2.2)	4
Eindkwalificaties	5
Verantwoording keuze toetsvormen en planning.....	10
Toetsmomenten.....	11
Organisatie.....	12
Beoordelaars (examinatoren)	12
Lesonderdelen	12
Toetsontwikkeling en uitvoering.....	13
Procedure toetsconstructie.....	13
Toetsprogramma.....	14
Toetsafname (toetsafnameprotocollen)	17
Beoordeling en feedback (toetsbeoordelingsprotocollen).....	20
Toetsdeskundigheid	21
Kwaliteitsbewaking en borging	21
Toetsinstrumenten	21
CMD Amsterdam Toetsmatrijs	22

INRICHTING ONDERWIJS EN TOETSEN EN BEOORDELEN

Het toetsplan dient als handleiding voor de medewerkers van CMD om het curriculum te concretiseren in de onderwijsmodules. Het toetsplan dient als handleiding voor de medewerkers van CMD om het HvA toetsbeleid uit te voeren, zie afbeelding:

De basis wordt gevormd door de criteria die invulling geven aan de competenties per studiefase. De doelstelling is te komen tot een evenwichtig toetsplan waarin inhoud en vorm van toetsing op elkaar zijn afgestemd en dat de studeerbaarheid van de opleiding vergroot.

Uitgangspunt van dit toetsplan is het HvA toetsbeleid¹. In het toetsplan komt tot uitdrukking dat CMD zich met name richt op formatieve toetsing waarin de relatie met het werkveld een belangrijke plaats inneemt. De student dient zich vakbekwaam te ontwikkelen aan de hand van vijf competenties die garant staan voor het beroepsprofiel CMD met een aantal beroepsrollen zoals UX-designer, front end developer, content manager en visual-interface designer. Het beroepsprofiel CMD is vooral gericht op ontwerpvaardigheden waarbij in de eerste plaats de gebruikers centraal staan.

SAMENHANG HVA TOETSBELEID MET HET OPLEIDINGSBELEID C.Q. ONDERWIJSMODEL EN EINDNIVEAU OPLEIDING

De opleiding CMD is competentie gericht gestructureerd en toetst in de modules hoe ver deze competenties door studenten ontwikkeld zijn. Het niveau van behaalde competenties wordt uitgedrukt in eindcijfers tussen de 1 en de 10 welke door examinatoren uitgereikt worden. Deze examinatoren worden benoemd door de examencommissie.

¹ Het HvA toetsbeleid staat op <https://score.hva.nl/Bronnen/Toetsbeleid%20HvA.pdf>

DOELSTELLINGEN (AFGELEID VAN HVA DOELSTELLINGEN, ZIE 2.2)

- Toetsen worden door minimaal 2 docenten ontwikkeld en aan de teammanagers voorgelegd die op de samenhang in het toetsprogramma letten. De toetscommissie kijkt naar de consistentie tussen toets en gewenste leerdoelen.
- De toetscommissie ziet er op toe dat toetsen het gewenste leereffect opbrengen in samenhang met de eindcompetenties. Zij zorgt er tevens voor dat de inhoud, vorm en uitvoering van toetsen en tentamens voor alle betrokkenen transparant en helder geformuleerd zijn.
- Praktijkttoetsen worden zo veel mogelijk in samenhang met externen georganiseerd en afgenomen.
- Inhoud van toetsen is zo veel mogelijk afgestemd op praktijksituaties en is gericht op het motiveren van de student om zich te bekwamen voor die praktijk.
- Studenten krijgen altijd individuele feedback.
- Toetsen worden zo veel mogelijk ondersteund door ICT programma's die de inzichtelijkheid en deelbaarheid van resultaten bevorderen.
- Inrichting en toelichting toetsprogramma van de opleiding (incl. niveauopbouw).

EINDKWALIFICATIES

Deze eindkwalificaties zijn gebaseerd op de 5 basiscompetenties van de opleiding: ontwerpen, onderzoeken, maken, adviseren en projectmanagen. Per fase van de opleiding wordt aangegeven in hoeverre de student een competentie eigen gemaakt dient te hebben. De indicatoren die er vernoemd zijn worden gebruikt als criteria bij het afnemen van toetsen in die fase.

1. ONTWERPEN

De CMD-er bedenkt en concretiseert een concept voor een kwalitatief hoogwaardige genetwerkte toepassing.

Propedeusefase	Verdiepingsfase	Afstudeerfase
<i>De student toont de competentie in eenvoudige contexten en opdrachten onder begeleiding van een docent of coach.</i>	<i>De student toont de competentie in complexe ontwerpvragestukken onder begeleiding van een docent.</i>	<i>De student toont de competenties in complexe ontwerpvragestukken als zelfstandig beginnend professional en neemt verantwoordelijkheid voor zijn handelen.</i>
1. Stemt concept en concretisering af op de vraag van de opdrachtgever.	Doorgrondt en (her)formuleert de ontwerpvrage in een debriefing.	Durft lastige vragen te (blijven) stellen bij het doorgronden en (her)formuleren van de ontwerpvrage.
2. Houdt rekening met de doelgroep.	Stemt af op de doelgroep en zijn sociaal- maatschappelijke context.	Ontwerpt vanuit onderzoek naar de doelgroep in zijn sociaal-maatschappelijke context en eigen visie.
3. Kan ontwerpkeuzes motiveren.	Verwoordt en onderbouwt een ontwerp op basis van onderzoeksresultaten.	Voert een constante dialoog met opdrachtgever, team en gebruikers voor onderbouwing en enthousiasmering.
4. Gebruikt basiskennis over interactie-, informatie- en visueel ontwerp.	Verbindt kennis van verschillende ontwerpdisciplines in een ontwerp.	Initieert en stuurt het ontwerpproces vanuit kennis van verschillende ontwerpdisciplines.
5. Herkent ontwerpstijlen en –stromingen en kan ermee experimenteren.	Toont een beginnende eigen signatuur.	Toont een duidelijke eigen signatuur.
6. Test onderdelen van een ontwerp.	Stelt een ontwerp-test op en voert deze uit.	Is zich bewust van de (ethische) gevolgen van zijn ontwerpbeslissingen.
7.	Ontwerpt uitvoerbare en (ethisch) wenselijke oplossingen.	

2. ONDERZOEKEN

De CMD-er doet onderzoek ten behoeve van de ontwikkeling van een genetwerkte toepassing.

Onderzoeken gaat over het leren begrijpen van een praktijk die snel verandert. De student ontwikkelt een onderzoekende houding. Dit stelt hem in staat om veranderingen in kaart te brengen op sociaal-maatschappelijk vlak en in het vakgebied. Op basis hiervan leert de student bij te dragen aan de ontwikkeling van nieuwe diensten en producten.

Propedeusefase	Verdiepingsfase	Afstudeerfase
<i>De student toont de competentie in eenvoudige contexten en opdrachten onder begeleiding van een docent of coach.</i>	<i>De student toont de competentie in complexe ontwerp vraagstukken onder begeleiding van een docent.</i>	<i>De student toont de competenties in complexe ontwerp vraagstukken als zelfstandig beginnend professional en neemt verantwoordelijkheid voor zijn handelen.</i>
1. Past de basisbegrippen van onderzoek toe op een kleinschalig onderzoek.	Motiveert waarom bepaalde methoden van gegevens verzamelen passen bij bepaalde onderzoeksvragen.	Zet een onderbouwd, toegepast onderzoek op, voert dit uit en neemt verantwoording voor alle facetten.
2. Raadpleegt en vermeldt bronnen systematisch volgens de geldende norm (MLA).	Beoordeelt de geraadpleegde en vermelde bronnen op kwaliteit.	Analyseert, interpreteert en beoordeelt de verzamelde gegevens.
3. Is zich bewust van de sociaal-maatschappelijke context die relevant is voor een onderzoeks- of ontwerp vraag.	Toont een kritische en maatschappelijk bewuste beroepshouding.	Leeft zich in een doelgroep en opdrachtgever in.
4. Identificeert ontwikkelingen in het interactieve media werkveld.	Analyseert ontwikkelingen in het interactieve media werkveld.	
5. Identificeert een doelgroep.	Identificeert een doelgroep en legt de relatie met de ontwerp praktijk.	
6.	Toont een beginnend inlevingsvermogen in een doelgroep en opdrachtgever.	

3. MAKEN

De CMD-er maakt op basis van een concept een (deels) werkende genetwerkte toepassing.

Maken start wanneer een ontwerp concreet genoeg is om te worden uitgewerkt tot een ervaringsrijk eindproduct of prototype. De interactieve media ontwerper kiest passende technieken om een ontwerp tot leven te brengen. Hij of zij produceert inhoud (tekst, beeld en geluid) of vindt geschikte professionals voor de uitvoering. De interactieve media ontwerper geeft leiding aan het productieproces, verantwoordt de keuzes en bewaakt de kwaliteit.

Propedeusefase	Verdiepingsfase	Afstudeerfase
<i>De student toont de competenties in eenvoudige contexten en opdrachten onder begeleiding van een docent of coach.</i>	<i>De student toont de competenties in complexe ontwerpvragestukken onder begeleiding van een docent.</i>	<i>De student toont de competenties in complexe ontwerpvragestukken als zelfstandig beginnend professional en neemt verantwoordelijkheid voor zijn handelen.</i>
1. Heeft basisvaardigheid in tools om audiovisuele media content te produceren.	Kan audiovisuele media content (laten) produceren en beoordelen op kwaliteit.	Kiest op basis van een concept een geschikte technische oplossing die aansluit bij een specifieke doelgroep en bedrijfsprocessen.
2. Schrijft en redigeert teksten voor een specifieke doelgroep en doeleinde.	Formuleert de kaders voor tekstuele content.	Verwerkt recente bronnen over innovatieve technieken in eigen werk.
3. Kiest op basis van een concept een geschikte technische oplossing.	Kiest op basis van een concept een geschikte technische oplossing die aansluit bij een specifieke doelgroep.	Kan motiveren waarom een product op een bepaalde wijze in elkaar is gezet.
4. Maakt een eenvoudige website die voldoet aan we standaarden.	Maakt een dynamische toepassing en richt deze in met behulp van een CMS.	
5. Maakt een applicatie of interactieve animatie.	Gebruikt en test prototypes effectief in het ontwerp–proces en rapporteert over de uitkomsten.	
6. Maakt en test onder begeleiding een prototype en rapporteert over de uitkomsten.	Vindt en verwerkt zelfstandig bronnen om kleine complicaties op te lossen tijdens het maakproces.	
7. Kan bronnen gebruiken om te komen tot een keuze voor een geschikte tool	Werkt systematisch en navolgbaar.	
8. Levert een product zorgvuldig op en archiveert het ordelijk.		

4. ADVISEREN

De CMD-er verkent met een opdrachtgever de vraag en geeft advies over een oplossingsrichting.

Adviseren gaat over objectiviteit en professioneel inlevingsvermogen. De student ontwikkelt een assertieve en kritische houding en leert om een opdracht vanuit verschillende invalshoeken op (inter)nationaal niveau te benaderen. Adviseren combineert aandacht voor de ander met een geloof in eigen visie.

Propedeusefase	Verdiepingsfase	Afstudeerfase
<i>De student toont de competenties in eenvoudige contexten en opdrachten onder begeleiding van een docent of coach.</i>	<i>De student toont de competenties in ontwerp-vraagstukken onder begeleiding van een docent.</i>	<i>De student toont de competenties in complexe ontwerp-vraagstukken als zelfstandig beginnend professional en neemt verantwoordelijkheid voor zijn handelen.</i>
1. Spreekt, schrijft en presenteert in correct en helder Nederlands.	Argumenteert en overtuigt in correct en helder Nederlands.	Past verschillende gesprekstechnieken toe in een uitdagende en assertieve communicatie met de opdrachtgever.
2. Past verschillende gesprekstechnieken toe.	Past verschillende gesprekstechnieken toe in een klantgerichte communicatie met de opdrachtgever.	Analyseert en betreft de context van de bedrijfstak, –voering en –cultuur in het advies.
3. Brengt de context van bedrijfstak in kaart.	Analyseert en betreft de context van de bedrijfstak en –voering in het advies.	Concretiseert en presenteert een advies in een strategieplan, innovatieplan en een technologie-roadmap.
4. Houdt rekening met de vragen, cultuur en belangen van de gebruiker en presenteert dit in een eenvoudig advies aan de opdrachtgever.	Geeft op beginnend strategisch niveau advies en presenteert overtuigend.	Reflecteert op het eigen advies en het doorlopen proces.
5. Reflecteert op eigen werkwijze en die van medestudenten en verwerkt feedback.	Reflecteert op het eigen advies en dat van medestudenten en verwerkt feedback.	
6. Geeft advies om een bestaand interactief mediaproduct te optimaliseren.		

5. PROJECTMANAGEN

De CMD-er organiseert een genetwerkt mediaproject en stuurt de uitvoering aan.

Projectmanagement is zowel nodig bij zelfstandige als bij multidisciplinaire teamprojecten. De CMD-er toont initiatief en is in staat effectief samen te werken en eventueel leiding te geven. Hij of zij kan een projectorganisatie opzetten, plannen, sturen en monitoren en neemt verantwoordelijkheid voor het resultaat.

Propedeusefase	Verdiepingsfase	Afstudeerfase
<i>De student toont de competenties in eenvoudige contexten en opdrachten onder begeleiding van een docent of coach.</i>	<i>De student toont de competenties in complexe ontwerpvragestukken onder begeleiding van een docent.</i>	<i>De student toont de competenties in complexe ontwerpvragestukken als zelfstandig beginnend professional en neemt verantwoordelijkheid voor zijn handelen.</i>
1. Denkt binnen een duidelijke structuur mee over het realiseren van de doelen en organisatie van een project.	Draagt bij aan het formuleren van de doelen en projectorganisatie en gebruikt hierbij vakinhoudelijke kennis.	Bepaalt de doelen en kwaliteitseisen van een project, op basis van gedegen vakinhoudelijke kennis en de randvoorwaarden.
2. Stemt eigen gedrag af op teamgenoten met het oog op effectieve samenwerking.	Heeft inzicht in eigen kwaliteiten en die van teamleden en zet deze flexibel in.	Kan werken in/met een heterogene groep, onderkent de verschillende kwaliteiten van de teamleden en stemt de taakverdeling daarop af.
3. Presenteert en communiceert, projectvoorstellen of –resultaten in correct en helder Nederlands.	Neemt het initiatief in de communicatie en presentatie van projectvoorstellen en –resultaten aan opdrachtgevers, doelgroepen en collega's.	Stuurt de communicatie en presentatie van project–voorstellen en –resultaten aan opdrachtgevers, doelgroepen en collega's.
4. Reflecteert op eigen rol in het project en die van medestudenten en verwerkt feedback.	Reflecteert en anticipeert op de kwaliteit van het projectresultaat, het eigen aandeel en dat van medestudenten en verwerkt feedback.	Reflecteert en anticipeert op de kwaliteit van proces en product en stelt op basis hiervan voortdurend het eigen handelen bij.
6. Maakt en bewaakt een planning voor een eenvoudig project.	Maakt en bewaakt een gefaseerde planning en rapporteert (tussen)–resultaten.	Stuurt de realisatie van een gefaseerd project, monitort en rapporteert de project–voortgang en stuurt bij waar nodig.

VERANTWOORDING KEUZE TOETSVORMEN EN PLANNING

De keuze voor toetsvormen wordt mede bepaald door de leerlijn waarbinnen de onderwijsmodule valt. CMD kent meerdere toetsvormen die hieronder gespecificeerd worden in het overzicht van leerlijnen en bijbehorende toetsvormen:

Leerlijn	Toetsvorm	Beoordeling
Integrale leerlijn: <i>beroepsvraagstukken</i>	Projectopdracht, casustoets	Groep en individu
	Afstudeeropdracht	Individueel
Conceptuele leerlijn: <i>basis kennis</i>	Kennistoets	Individueel
	Opdracht	Individueel/groep
	Presentatie	Individueel/groep
Vaardigheden leerlijn: <i>'body of skills'</i>	Opdracht (hands on)	Individueel
Praktische leerlijn: <i>professioneel functioneren in het werkveld</i>	Praktijkopdracht	Individueel
	Stageverslag	Individueel
Reflectieve leerlijn: <i>Betekenis geven aan eigen ontwikkeling als professional</i>	Reflectieopdrachten	Individueel
	Assessment	Individueel

TOETSMOMENTEN

Aan het eind van ieder blok vindt er een tentamenweek plaats waarin op afgewogen wijze toetsen per jaargang worden ingedeeld. Zowel de tijdstippen als de wijze van toetsing zullen afgewogen worden ten aanzien van de studiebelasting van de studentengroepen.

Ook wordt bij minimaal 75 % in het lespakket gebruikgemaakt van tussentijdse toetsing die het formatieve onderdeel van het toetsen ondersteunt. Hierdoor wordt de ontwikkeling binnen een vakgebied voor de student inzichtelijk gemaakt.

UITGANGSPUNTEN BIJ PROGRAMMERING VAN TOETSEN EN HERKANSINGEN

Het toetsplan dient als handleiding voor de medewerkers van CMD om het HvA toetsbeleid uit te voeren. Aan de basis staan de indicatoren die invulling geven aan de competenties per studiefase. De doelstelling is dat docenten op een evenwichtige wijze toetsen ontwikkelen waarbij vorm en inhoud dusdanig op elkaar zijn afgestemd dat er rekening gehouden wordt met de studeerbaarheid.

CMD Amsterdam richt zich met name op formatieve toetsing waarin de relatie met de praktijk van de creatieve industrie een belangrijke plaats inneemt. De student dient de vijf CMD competenties te verwerven waardoor deze vakbekwaam is als CMD-er.

EXTERNE VALIDERING

Toetsen die voornamelijk in de praktijk afgenomen worden, zoals stageverslagen en projecten in opdracht van een externe opdrachtgever, worden op basis van een advies van de externe organisatie beoordeeld door de examinator. Daarnaast heeft bij de presentatie van het afstudeerproject een werkvelddeskundige een adviserende stem in het eindoordeel van het werk.

ORGANISATIE

Interne overlegstructuur en afstemming examencommissie, toetscommissie, opleidingscommissie

De toetscommissie is via de voorzitter van deze commissie ook onderdeel van de examencommissie. Het toetsprogramma wordt in overleg met het managementteam voorgelegd aan de opleidingscommissie die bekijkt hoe de toetsen passen in het curriculum.

BEOORDELAARS (EXAMINATOREN)

Op basis van evaluaties uit voorgaande jaren en behaalde kwalificaties benoemt de examencommissie jaarlijks de examinatoren.

Bij alle vormen van toetsing zijn benoemde examinatoren verantwoordelijk voor de invoering van een cijfer.

LESONDERDELEN

VAKKEN

Per vak wordt een coördinator aangesteld die tevens examiner is, die zorgt voor de registratie van het cijfer in het cijferregistratiesysteem (SIS).

STAGES

Voor de praktijkonderdelen wordt de mening van professionals uit het veld meegewogen bij de beoordeling. Zij zijn echter nooit examiner.

PROJECTEN/SAMENWERKEN

Voor vakken waarin samenwerking centraal staat zoals projecten en gezamenlijke opdrachten, is peerreview van belang en wordt dit ook meegewogen in een eindbeoordeling.

Informatievoorziening (docenten, studenten, werkveld, externe beoordelaars)

De toetscommissie houdt van alle bijeenkomsten notulen bij die zij met de examencommissie deelt op de eigen CMD Moodle (elektronische leeromgeving). De benoeming van de toetscommissie leden gebeurt door het management van de opleiding maar qua taakhoud is de toetscommissie verantwoording verschuldigd aan de examencommissie.

Via 3-maandelijkse bijeenkomsten worden collega's op de hoogte gebracht over toetsontwikkeling bij de opleiding en worden bijeenkomsten gehouden waarin toetsen voor het komende blok besproken worden en geoptimaliseerd.

Structureel betrekken externen (externe validering)

Externen zijn betrokken bij de beoordeling van praktijkopdrachten en adviseren daarbij de docenten in hun eindoordeel over het werk van studenten.

In de beoordeling van het eindwerkstuk van studenten worden externen betrokken die de examinatoren adviseren bij de bepaling van het eindoordeel over het getoonde werk.

TOETSONTWIKKELING EN UITVOERING

De toetsontwikkeling bij CMD Amsterdam gebeurt op twee manieren. Voor nieuwe modules geldt een uitgebreidere procedure dan voor bestaande modules. Beide procedures zijn gericht op het zo goed mogelijk delen van toetscriteria met collega's en management. Ook de uitvoering moet qua procedure inhoud en evaluatie zorgvuldig gebeuren met alle betrokkenen.

PROCEDURE TOETSCONSTRUCTIE

Procedures ten aanzien van ontwerp, uitvoering en nazorg maken het mogelijk om eenduidig, procesmatig en volgens kwaliteitsnormen te werken.

Toetscriteria horen voor aanvang van de onderwijsmodule bij studenten bekend te zijn en zijn bij voorkeur opgenomen in de studiehandleiding.

PROCEDURE SCHRIFTELIJKE TOETS NIEUW VAK:

Toetsvragen maken is nauwkeurig werk. Het construeren van een toets gebeurt daarom in stappen en meerdere docenten leveren hieraan een bijdrage. De volgende procedure is afgesproken:

1. Er worden tweetallen geformeerd: één docent/examinator ontwikkelt de toets, één docent geeft feedback. De docent maakt een toetsmatrijs (globale verdeling van het type vragen/opdrachten) en legt deze voor aan de toetscommissie. Feedback volgt op de mate waarin deze matrijs spooft met de programmadoelen en de toetscriteria.
2. Docent schrijft de toets en legt deze voor aan de teammanager en toetscommissie.
3. Feedback op de toets aan de hand van de kwaliteitscriteria van de HvA², zoals die door de toetscommissie en teammanagers gehanteerd worden.
4. Docent/examinator schrijft op basis van deze feedback een definitieve toets en legt deze voor aan de curriculumcommissie plus overige docenten die de onderwijsmodule verzorgen.
5. De toetscommissie stelt de toets vast, op basis van de kwaliteitscriteria en de afspraken over sturing en feedback in het toetsprogramma, en levert in bij het onderwijsbureau en/of op Moodle voor administratieve doeleinden.

TOETSCONSTRUCTIE BESTAAND VAK:

1. Examinator van het vak stelt in samenwerking met docenten die de onderwijsmodule verzorgen een toets op.
2. De toets wordt voorgelegd aan de teammanager die nagaat of de toets past in het leerplan (let op studeerbaarheid van het vak en studiebelasting bij studenten).
3. Na eventuele herziening wordt toets vastgesteld en ingeleverd bij het onderwijsbureau en/of op Moodle.

NAZORG

1. Docent neemt toets af en beoordeelt gegevens.

---

² <https://score.hva.nl/Bronnen/HvA%20Leidraad%20Toetsen%20en%20Beoordelen.pdf>

2. Docent evalueert de toetsresultaten en levert verslag in bij het onderwijsbureau en/of op Moodle.
3. Het Management Team (MT) kijkt naar resultaten en verwerkt ze in systeem en rapporteert aan de examen- en toetscommissie.
4. Toetscommissie evalueert steekproefsgewijs resultaten en procedure van de toets en het rapport kwaliteitszorg dat zij voorlegt aan examencommissie en management team.
5. Examencommissie koppelt terug aan opleidingsmanager.

TOETSPROGRAMMA

Het toetsprogramma zorgt voor een evenwichtige samenstelling van toetsen in het programma van studenten uit een bepaald cohort en door de hele opleiding heen. Competenties moeten gevarieerd getoetst worden anders komt de aard van die competenties niet goed tot hun recht.

INTEGRALE LEERLIJN

In deze leerlijn ligt de nadruk op het verrichten van professionele taken die overwegend worden getoetst door middel van opdrachten, beroepsproducten, handelingen, rollen.

De student werkt bij een opdracht in de integrale leerlijn volgens professionele standaarden. Hij levert (beroeps)producten af die aan bepaalde criteria voldoen, kan tevens zelf criteria opstellen waar een goed product aan dient te voldoen, werkt oplossingsgericht, heeft inzicht in de procesdynamiek, leert verschillende teamrollen kennen en leert welke het beste bij hem passen.

De student werkt aan gestelde doelen en verbindt hieraan zijn individuele doelen.

Projectopdracht in de fase propedeuse, v-1, v-2 en afstudeerfase

Een project betreft een vraag of opdracht van een instantie, organisatie of bedrijf die door een groep of door één student beantwoord/opgelost moet worden.

Een project in het eerste studiejaar is meestal gesimuleerd, maar in hogere jaren gaat het steeds vaker om opdrachten vanuit de creatieve industrie. De complexiteit van de opdracht alsook die van de context nemen toe in de loop van de studie. De kwaliteitseisen die aan het product worden gesteld, worden in toenemende mate door de student zelf verwoord.

Afstudeerproject; afstudeerfase

Dit is de eindopdracht van de studie CMD als een proeve van bekwaamheid. Het is de 'meesterproef' die de student geheel zelfstandig uitvoert en betreft een vraagstuk uit de praktijk.

De student doet onderzoek en maakt een product. De afstudeeropdracht is een complexe opdracht waarin kennis uit theorie en praktijk worden verbonden met praktijkgericht onderzoek.

Door het voltooien van de afstudeeropdracht en de afstudeerstage toont de student aan dat hij alle vijf competenties heeft verworven en startbekwaam is voor de beroepspraktijk.

CONCEPTUELE LEERLIJN

Kennistoets fase propedeuse, v-1 en v-2

Getoetst wordt het niveau van beroeps- en vakgerichte kennis van de student, of de student om kan gaan met de basiskennis van het toekomstige beroep. Vragen zijn vooral gericht op weten, begrijpen en toepassen (inzichtelijk maken van de praktijksituatie).

Vorm: gesloten boek / open boek tentamen, mondeling / schriftelijk tentamen (multiple choice vragen, open / gesloten vragen of een combinatie hiervan).

Opdracht/Product

Een opdracht wordt individueel uitgevoerd en een product wordt individueel opgeleverd, waarmee de student aantoont te beschikken over basiskennis en die te kunnen inzetten bij het oplossen van complexe vraagstukken. Er worden hogere cognitieve en praktische vaardigheden (Bloom: toepassen, analyseren, synthetiseren en evalueren) getoetst.

Naast kennistoetsen worden ook vaardigheden getoetst. Voorbeelden daarvan zijn: communicatieve bekwaamheid, methodisch en reflectief denken en handelen en het besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Presentatie

In de conceptuele leerlijn dienen studenten producten en opgaven mondeling te verantwoorden. Daarvoor gebruiken we verschillende presentatievormen waaronder een posterpresentatie, presentatie in marktsetting enz.. Ook de presentatievaardigheden worden hierbij beoordeeld.

VAARDIGHEDEN LEERLIJN

Practicumopdracht (praktijk opdracht) (propedeuse, V-1, V-2 en afstudeerfase))

De practicumopdracht wordt voorbereid en gedeeltelijk gemaakt tijdens het werkcollege. Na een onvoldoende beoordeling dient de student op grond van feedback de aangepaste opdracht op een later tijdstip in te leveren.

PRAKTISCHE LEERLIJN (WERKVELD)

Stageverslag (V-1 en afstudeerfase)

Het stageverslag is een door de student opgesteld document door middel waarvan de student op diens kennis, vaardigheid en beroepshouding bij de uitvoering van praktijkopdrachten beoordeeld wordt. Het stageverslag bevat feedback vanuit de beroepspraktijk op het functioneren van de student, de inhoud wordt geverifieerd bij de betrokken partijen.

REFLECTIEVE LEERLIJN (STUDIE LOOPBAAN COACHING)

Reflectie-opdrachten (Propedeuse, V-1 en V-2)

Opdrachten waarin de student toont hoe zijn ontwikkeling in de studie wordt vormgegeven en welke uitdagingen nog open staan.

Assessments en Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP) / portfoliotoetsen

Op drie momenten in de studie wordt de student gevraagd actief te reflecteren op diens ontwikkeling als CMD-er. Dit gebeurt in de propedeuse en V-1 met een POP gesprek op basis van een Portfolio en in de V-2 door een assessment door gecertificeerde assessoren... Het gezamenlijk doel van de portfoliogesprekken en het assessment is door middel van een reflectiegesprek de student te adviseren bij keuzes in zijn/haar verdere leerweg.

In het propedeuse-portfoliogesprek toont de student een selectie van diens beste werk in de vorm van een portfolio welke is ingericht als ondersteuning van de keuze voor profileringsvakken. Het v1-gesprek vindt plaats voor aanvang van de korte stage en dient als sollicitatievoorbereiding. De student toont hierbij diens portfolio waarmee op een stageplek gesolliciteerd gaat worden. Het goed kunnen overbrengen van kwaliteiten is zwaartepunt in dit portfoliogesprek, ook formuleert de student leerdoelen voor het verdere verloop van de studie. Het v2-assesment vindt plaats naar aanleiding van een door de student zelf geschreven zelfevaluatie waarin de competentieontwikkeling centraal staat.

Studenten leren te reflecteren op hun eigen ontwikkeling zowel op de producten die ze afleveren, als op de wijze waarop zij aan het werk zijn. De aandacht voor product en proces leidt tot input voor het maken van persoonlijke ontwikkelingsplannen (POP). Het POP is onderdeel van het portfolio.

Na ieder blok en aan het einde van de projectperiode leggen studenten de stand van zaken van hun competentieontwikkeling vast en beschrijven ze de leerdoelen voor volgende (project) periodes. Door zich te oriënteren op het programma dat voor hem ligt, houdt de student zelf overzicht over diens studie en kan deze (pro)actief handelen. De POP's worden in de Studie Loopbaan Coaching (SLC) lessen besproken en beoordeeld. Het portfolio wordt getoetst op een goede ordening, een eigen profiel en de geformuleerde doelen.

In deze toets komt de ontwikkeling van de student aan bod en kan de student bewijzen dat deze beschikt over het beoogde competentieniveau. Bij de portfoliotoets ligt de bewijslast bij de student.

TOETSAFNAME (TOETSAFNAMEPROTOCOLLEN)

HET PROTOCOL

Actor: opleidingsmanager

- In de studiegids is opgenomen waar de studenten digitaal het gehele toetsprotocol kunnen inzien. De regels voor studenten bij schriftelijke toetsen zijn opgenomen in de studiegids. Eventuele wijzigingen worden gecommuniceerd via de elektronische leeromgeving (Moodle).
- Het protocol wordt jaarlijks of indien nodig na elke toetsperiode geëvalueerd.
- De opleidingsmanager stelt de teammanagers verantwoordelijk voor de toetsorganisatie.

DE ORGANISATIE

Actor: verantwoordelijke medewerker toetsorganisatie

- Het aantal surveillanten is minimaal 1 op 30 studenten. De docenten zijn in eerste instantie verantwoordelijk voor het surveilleren.
- De zalen zijn ruim genoeg en voldoen aan de veiligheidseisen/geluidseisen/lichtseisen.
- De studenten hebben een ruime zitplaats, gelegenheid tot fraude wordt voorkomen.
- Met de huismeesters is het toetsrooster besproken. Zij zorgen ervoor dat er geen overlast plaatsvindt (schoonmaak, ramen lappen, verbouw, lawaai, enz.).
- Het toetsrooster is
  - volledig
  - correct
  - liefst bij aanvang van het studiejaar en in elk geval minimaal 4 weken tevoren beschikbaar voor docenten en studenten
- De toetsopgaven zijn uiterlijk twee weken tevoren ingeleverd bij de verantwoordelijke teammanager.
- De vermenigvuldiging van de toetsen vindt volgens duidelijke instructies plaats door intern of extern reproductiebureau.
- De examinerator beheert de toetsen tot en met het moment van afname en zorgt ervoor dat de toetsen bij de betreffende nakijkende docent komt.
- Het onderwijsbureau geeft aan welke studenten van een bijzondere regeling gebruik mogen maken en wat die regeling exact behelst.

INSTRUCTIE VOORAF VOOR SURVEILLANTEN

Actor: verantwoordelijke medewerker toetsorganisatie

- Surveillanten zijn door de verantwoordelijke medewerker geïnformeerd over het toetsprotocol en de overige schriftelijke instructie, die goed met hen is doorgesproken.
- Surveillanten zijn voor elke toets schriftelijk uitgenodigd met vermelding van de exacte tijd (half uur tevoren aanwezig) tijdsduur en plaats van de toets.
- Er is een schriftelijke instructie per toets (voorblad) van de docent, die goed met de surveillant is doorgesproken. Hierin is beschreven: het aantal toetsopgaven, waar de toets uit bestaat,

hoeveel bijlagen er zijn, welke hulpmiddelen wel/niet mogen worden gebruikt (rekenmachine, woordenboek etc.) en bij MC-toetsen; het aantal antwoordformulieren en informatie over de wijze waarop de antwoordformulieren ingevuld moeten worden. Als er verschillende versies van een toets zijn is er instructie over de verdeling van de versies over de studenten.

- Er is informatie over de verantwoordelijke docent/achterwacht (naam, telefoonnummer) die direct kan inspringen bij calamiteiten.

INSTRUCTIE VOOR STUDENTEN

Actor: surveillant

- Studenten zijn geïnformeerd over het toetsprotocol en het studentreglement. De surveillant refereert hieraan bij aanvang van de toets - er zijn exemplaren van het protocol aanwezig.
- Er is vooraf duidelijk aangegeven of inschrijven noodzakelijk is om aan de toets deel te nemen.
- De toets is voorzien van heldere instructie op het voorblad: waar de toets uit bestaat, hoeveel bijlagen er zijn, welke hulpmiddelen wel/niet mogen worden gebruikt (rekenmachine, woordenboek etc.) en bij MC-toetsen: het aantal antwoordformulieren en informatie over de wijze waarop de antwoordformulieren ingevuld moeten worden; wat de studenten mee mogen nemen na afloop van het de toets.
- Studenten die te laat zijn wachten op de gang: 20 minuten na aanvang van de toets worden alle studenten die te laat zijn toegelaten. Hierna is het niet meer toegestaan om deel te nemen aan de toets.
- Studenten met een functiebeperking overleggen bij binnenkomst een bewijs waaruit duidelijk wordt dat ze recht hebben op een speciale regeling.

DE VOORBEREIDING VAN EEN TOETS

Actor: docent/examinator

- De examinator maakt van MC-toetsen twee of meer versies per afname.
- Het is niet toegestaan om toetsen uit voorgaande jaren aan te bieden, ook niet bij een andere opleiding (dit geldt niet voor ad random samengestelde toetsen uit itembanken).
- De toets is gecheckt door een collega-docent/examinator (minimaal 4-ogen principe).
- De docent voorziet de toets van een voorblad met heldere toetsinformatie en instructie voor de surveillant en voor de studenten.
- De docent levert de toets uiterlijk twee weken tevoren in bij de verantwoordelijke teammanager.
- De docent codeert elke toets door middel van in elk geval de naam van het onderwijsonderdeel, een datum en een code T (toets) of H (herkansing).
- De docent handelt volgens het afgesproken protocol voor veilig omgaan met computergegevens, wachtwoorden, e-mail-, bewaar- en printinstructies voor toetsen, zoals afgesproken binnen het domein.
- De docent slaat de toets op in een beveiligde omgeving. De toets mag niet kopieerbaar/downloadbaar zijn.

- De docent beperkt zoveel mogelijk het e-mailen van toetsen.
- De opleidingsmanager wordt uiterlijk een week voor aanvang van de afname geïnformeerd over de stand van zaken door de verantwoordelijke medewerker over de aanlevering (aanwezig, aantallen, toetsen, voorbladen) en onderneemt, indien nodig, actie.

TOETSAFNAME

Actor: surveillant

- De studenten identificeren zich door middel van hun collegekaart of legitimatie (paspoort, ID of rijbewijs) bij één van de surveillanten. Studenten zonder collegekaart of legitimatie wordt de toegang geweigerd.
- Indien studenten zich vooraf hebben ingeschreven: bij binnenkomst wordt gecontroleerd of de student zich heeft ingeschreven.
- Studenten deponeren jassen, tassen, mobieltjes, enz. op de aangegeven plaats.
- Studenten nemen plaats aan een lege tafel en hebben alleen het volstrekt nodige voor zich (bijvoorbeeld: wel een pen, geen etui).
- Als een student gebruik mag maken van hulpmiddelen checkt de surveillant of deze ‘schoon’ zijn (dat kan ook tijdens de toets).
- De surveillant geeft de gang van zaken aan en verwijst naar het protocol en het studentreglement:
  - Op zijn vroegst mogen studenten 30 minuten na aanvang de zaal verlaten.
  - Zij die de zaal eenmaal verlaten hebben, mogen daar niet in terugkeren.
  - Voor instructie over de toets verwijst de surveillant naar het voorblad.
- De verantwoordelijke docent/achterwacht checkt bij aanvang van de toets in de toets-za(a)l(en) of alles duidelijk is en goed loopt. Hij blijft afroepbaar voor calamiteiten.
- De surveillant deelt de toetsopgaven en het kladpapier uit.
- Het kladpapier onderscheidt zich van het toetspapier (b.v. door andere kleur).
- Bij ongeoorloofd gedrag (spieken, overleggen, niet toegestane hulpmiddelen) meldt de surveillant/achterwacht de student waar hij/zij van beschuldigd wordt en dat de fraude gemeld wordt aan de examencommissie. De surveillant neemt fraudemateriaal in beslag en maakt verslag van dit fraude incident met behulp van het fraudeformulier. Student mag de toets afmaken.
- De surveillant meldt de resterende tijd (half uur tevoren, 5 minuten tevoren).
- Bij het inleveren van de toetsen checkt de surveillant:
  - Dat zowel de toetsen als de opgaven, als het kladpapier worden ingeleverd (tenzij anders vermeld op het voorblad). Indien gewenst, vermeldt de surveillant het aantal bladen dat is ingeleverd.
  - Dat naam en studentnummer (en indien gewenst cohortnummer) op de toets is vermeld.
  - Dat de naam van de student op de toets overeenkomt met de collegekaart of legitimatie.

- Dat alle toetsen binnenskamers zijn gebleven (nadat de laatste student het antwoordformulier heeft ingeleverd) – zo niet maakt de surveillant hiervan melding bij inlevering van de toetsstukken bij het onderwijsbureau. Dit geldt niet als de toetsopgaven mogen worden meegenomen.
- De surveillant (of indien gewenst de student) tekent op de presentielijst aan dat de student het werk heeft ingeleverd. Surveillanten mogen de zaal niet verlaten tijdens de toets; bij calamiteiten waarschuwen ze de achterwacht.
- De surveillant vult het evaluatieformulier in en indien van toepassing worden onregelmatigheden gemeld.
- De surveillanten leveren alles in bij het onderwijsbureau.

AFHANDELING

Actor: verantwoordelijke medewerker toetsorganisatie

- Bij inlevering van alle toetsstukken (toets, vraag- en antwoordformulieren, kladpapier) bij het onderwijsbureau tekent de surveillant een aftekenlijst.
- Alle antwoordformulieren worden bewaard in brandvrije kast, kluis of digitaal.
- De student-presentielijsten worden bewaard door de examinator.
- Het toetsdossier (vragen, uitwerkingen van studenten, evaluatie, e.d.) wordt twee jaar bewaard (eis vanuit accreditatie) en daarna vernietigd / versnipperd.

BEOORDELING EN FEEDBACK (TOETSBEOORDELINGSPROTOCOLLEN)

BEOORDELING, VERWERKING CIJFERS EN INZAGE

Actoren: examinator, onderwijsbureau, toetsbeoordelingscommissie

- Voor gesloten vragen: formulieren worden verwerkt door de examinator.
- Docent/examinator controleert de resultaten van de toets op afwijkingen (te hoog/te laag slagingspercentage, toetsanalyse).
- Cijfers worden door examinator ingevoerd in SIS en doorgeboekt door de examinator.
- Voor open vragen: examinator haalt de toetsstukken op voor nakijken en tekent een aftekenlijst. De examinator voert binnen de gestelde termijn de cijfers in SIS en boekt ze na het inzage moment, en binnen de vastgestelde termijn van drie weken, door.
- De toetsbeoordelingscommissie evalueert steekproefsgewijs de uitkomsten van alle toetsen en stelt nadere analyse in bij afwijkende slaagpercentage en afwijkende vragen.
- Examinatoren organiseren een inzage moment waarbij studenten feedback krijgen. Inzagemomenten zijn vooraf bekend en ingeroosterd.

EVALUATIE

Actoren: verantwoordelijke medewerker toetsorganisatie en examencommissie

- Evalueren met alle betrokkenen of zaken volgens het protocol zijn verlopen en treffen waar nodig verbetermaatregel.

- Via de blok questbacks en eventuele per klas gedane evaluaties van alle onderwijsmodules, worden resultaten bekendgemaakt aan de toetscommissie en na verwerking van de gegevens besproken in de examencommissie die terug rapporteert aan het management team.

TOETSDESKUNDIGHEID

Examinatoren zijn altijd door de examencommissie aangewezen en beschikken allen over een onderwijsbevoegdheid. Toetsdeskundigheid wordt begeleid door de toetscommissie tijdens de toetsblokevaluatie sessies. De opleiding CMD streeft er naar om alle docenten op BKE niveau te laten functioneren. Leden van examencommissie en toetscommissie worden geacht voor 2017 hun SKE kwalificatie behaald te hebben.

KWALITEITSBEWAKING EN BORGING

In de borgingsagenda van de opleiding zijn kwaliteitsbewaking en toetsprocedures verder uitgewerkt. Aan de orde komt onder andere de toetsborgingsagenda waarin is opgenomen de organisatie van toetsen, de procedures bij toetsing en alle handelingen die door verantwoordelijken moeten worden uitgevoerd.

TOETSINSTRUMENTEN

Ter voorbereiding van de ontwikkeling van toetsen wordt van alle examinatoren gevraagd dat zij een toetsmatrijs en zo nodig een toetsrubric maken om daarmee helderheid te verschaffen voor studenten. Toetsmatrijzen dienen eveneens voor de herkenbaarheid van de vakmodule in het leerplan. Er wordt in aangetoond op welk niveau de module criteria toetst die afgeleid zijn van de indicatoren die samenhangen met de competentieontwikkeling van de studenten. Rubrics dienen om overeenstemming te stimuleren bij de beoordeling van de gemaakte toetsen. Daarin worden de criteria die bij de toets worden gehanteerd geïnterpreteerd naar het niveau waarop beoordeeld gaat worden. Hieronder volgt de toetsmatrijs die die door de opleiding gehanteerd wordt: